

Arvamus **Tanel Molok**

10.09.2013

Koormama peaks pettureid, mitte kõiki ettevõtjaid

Tanel Molok, Advokaadibüroo SORAINEN jurist

Kõik arvamused - Tanel Molok
Kõik Äripäeva arvamused

Maksuhalduri initsiatiiv võitlemisel käibemaksupettuste vastu on tervitatav, kuuluvad ju need sajad miljonid maksupetturite taskutesse minevad eurod tegelikkuses meile kõigile, kirjutab Advokaadibüroo SORAINEN jurist Tanel Molok. Pettustega võitlemine ei peaks aga muutma maksude administreerimist ebaproportsionaalselt koormavaks. Lootus, et rohkemate andmete kogumine annab efektiivsema halduse, on naiivne.

Kahjuks on eelmisel nädalal välja pakutud meetmete juures analüüsitud üksnes võimalikku kasu, mida riik nendest saaks. Mündi teine pool on jäänud teenimatult tähelepanuta. Ettepanekute juurest ei leia selgitusi ega analüüse võimalike alternatiivide või selle kohta,

millises mahus need meetmed kõikide maksumaksjate halduskoormust ja kulusid mõjutavad.

Kõikide 1000 euro piiri ületavate tehingute kohta maksuhaldurile aru andmine toob ausatele ettevõtjatele tahes-tahtmata kaasa kulud (ja vastava raha väljaviimise Eestist), sest muidu ei hakka soovitud andmed „automaatselt“ maksuhaldurile liikuma. Lisaks on selge, et isikud, kes soovivad maksuhalduri radari alt läbi lennata, hakkavad tõenäoliselt edaspidi ühe suure tehingu asemel tegema mitmeid 999,99-euroseid tehinguid.

Maksusüsteemi riigipoolse arendamise asemel asetub veelgi suurem koormus heausksetele ostjatele, sest niipea, kui müüja jätab käibedeklaratsiooni esitamata, satub ostja luubi alla, ning müüja patud nuheldakse ümberpööratud tõendamiskoormuse tõttu ostja kaela.

Intresside arvestamise edasilükkamine 30 päeva võrra toob samuti kaasa negatiivsed mõjud, näiteks neile, kes teevad tehinguid välisriigi äriühingutega. Neile hakkab praktikas tõenäoliselt kehtima minimaalne 60 päevane tagastamistähtaeg, sest maksuhalduril ei ole motivatsiooni käibemaksu varem tagastada.

Lausa vastupidi, tasuta krediit riigikassale motiveerib riiki tagastama käibemaksu võimalikult hilja. Välismaalt teabe saamine on aeganõudev, kuid see ei tohi piirata maksumaksja õigust saada intressi näol õiglast hüvitist aja eest, mil ta oma vabu vahendeid kasutada ei saa.

Plaan laiendada pöördmaksustamist kõikidele väärismetallidele on poolik, kuna peatab paadunud maksupetturid vaid ajutiselt – ajaks, kuni need liiguvad oma skeemidega teise ettevõtlussektorisse. Nii Eestis kui ka ELi tasandil on leitud, et pöördmaksustamine on efektiivne lahendus levinud käibemaksupettuste tõkestamiseks, mistõttu ei ole põhjust karta pöördmaksustamise kehtestamist ka kõikides teistes valdkondades.

Kokkuvõttes võiks riik pigem tegeleda levinud maksupettuse skeeme korraldavate ja maksuhaldurile teada olevate isikute ohjeldamisega ning halduskoormuse vähendamisega, mitte kõikide maksumaksjate valimatu represseerimisega. Rohkem peaks arvestama ka nende maksumaksjate huvidega, kes ei soovi pettustest midagi kuulda, kuid peavad sellele vaatamata hakkama täitma aruandlust iga 1000 eurot ületava tehingu kohta ning ootama tavapäraselt käibemaksutagastust kaks kuud.